

gerne menneskeligt, herunder lade dem tale deres eget sprog. Det er jo en ren tilståelse af, at behandlingen af kurderne hidtil har været for-
kert.

Som regeringschef har han imidlertid fortsat den gamle kurs, og han viser ingen forståelse for den fortvivlelsens selvhjælp, han ellers i samme interview udviste over for terrorismen i Sudan og blandt palæstinenserne. Begge steder gav han Vesten skylden for, at det var kommet så vidt. Og han kaldte Hamasmedlemmerne »mennesker, der vil redde deres eget land«, mens han kaldte Sudan »et offer for Vestens udbytning af landet«. Hvad kalder han nu kurderne? Hvem er de ofre for?

Det er klart, at vi både som dialogpartner med Tyrkiet og som medlem af internationale organisationer, hvor også Tyrkiet er medlem, skal holde denne tyrkiske regering fast på de løfter, den som opposition gav kurderne. Vi skal forlange, at den standser krigen mod en del af den tyrkiske nation, hvis sammenhæng vi selvfølgelig respekterer. Vi må kræve, at udslettelse af landsbyer og brug af tortur straks ophører. Vi må stille krav i forbindelse med Tyrkiets forhandlinger med EU, sådan som Europa-Parlamentet allerede har gjort, og til stadighed holde problemet på dagsordenen i Europa-Parlamentet, Europarådet, OSCE, NATO og alle andre steder, hvor Tyrkiét gerne vil opfattes som et moderne demokrati.

Det er Tyrkiet imidlertid ikke, så længe denne politik fortsætter, og det er Tyrkiet faktisk heller ikke, så længe vi stadig får beretninger om tortur i tyrkiske fængsler og i civilsamfundet. Tyrkiet benægter alle beretninger, men de kommer til os fra alle mulige højest troværdige personer og organer. Torturen af selv børn er så righoldigt dokumenteret, at der ikke er nogen anledning til at tvivle på beretningerne. F.eks. bragte det velrenommerede tidsskrift *The Lancet* den 30. november 1996 en beskrivelse af tortur i fængslerne, og her fik vi samtidig en forklaring på, hvorfor lægerne så ofte benægter, at den finder sted.

Når lægerne undersøger ofre, står politiet ved siden af, og så tør lægerne sjældent bekræfte torturen af frygt for selv at ende under den, skriver *The Lancet*.

Oplysningerne herom kommer fra den tyrkiske sammenslutning af læger og fra den tyrkiske menneskerettighedsorganisation.

Læger for Menneskerettigheder meddeler i samme artikel, at 96 pct. af Tyrkiets egne læger

mener, at torturen finder sted, og 60 pct. af lægerne mener, at næsten enhver anholdt tortures. Det er altså ikke noget, Vesten finder på, som Tyrkiets regering så gerne påstår.

Samme lægegruppe fandt i dens undersøgelse af 39 overlevende torturofre et fast mønster for den tortur, der overgår dem, der holdes tilbage af tyrkiske sikkerheds- og politifolk. Det er ganske simpelt vederstyggeligt og uacceptabelt, og det må ophøre. Det er i strid med alle de konventioner, Tyrkiet har underskrevet, og det må foreholdes Tyrkiet og i sidste ende føre til, at Tyrkiet rammes af sanktioner tilpasset de enkelte organisationers sanktionsmuligheder.

Men samtidig skal vi undgå at skubbe de demokratiske liberale politiske partier og retninger fra os og skubbe dem i favnen på den voksende fundamentalisme, der spiller på, at Vesten altid vil være antityrkisk.

Problemet med Tyrkiet er jo dets internationale position og den internationale situation, som det spiller på. Tyrkiet ved jo godt, at vi nødvendig vil skubbe landet fra os og fremme islamisk fundamentalisme. Derfor holder vi dørene åbne, indgår toldaftaler og medvirker til økonomisk fremgang.

Før var det behovet for at fastholde Tyrkiet i NATO, landet spillede på, og nu er det frygten for en antivestlig islamisme, som Erbakan ikke kan gøre mindre ved at understøtte den fundamentalistiske kritik af Vesten og ved at styrke landets tilnærmelse til de mere fundamentalistiske islamiske nationer, samtidig med at han bekender sig til den tyrkiske forfatning med et flerpartisystem, demokrati og religionsfrihed.

I en langsigtet politik, hvor det drejer sig om at undgå en Nord Syd-konflikt, en ny tusindårskrig mellem kristne og islamer, er Tyrkiet selvfølgelig et afgørende omdrejningspunkt. Ser vi på befolkningsudviklingen foran os, fortæller den, at de 15 EU-lande vil gå fra 367 mio. mennesker i 1990 til 382 mio. i år 2025, medens Nordafrika inklusive Tyrkiet vil gå fra 179 mio. til 380 mio., hvoraf Tyrkiets bidrag går fra at være 56 mio. i 1990 til at være 93 mio. i 2025.

Det er denne enorme forskydning i befolkningstallene, som varsler store problemer i fremtiden, medmindre vi får aftaklet de sociale og økonomiske problemer i området og forhindrer den polarisering, som følger, hvis disse problemer ikke formindskes.

Det er her, Tyrkiet har en afgørende rolle. Landet kan blive lokomotiv for den økonomiske udvikling i området, og landet kan blive broen